

කිසියම් ප්‍රාණියෙකු හෝ දෙයක් හෝ ස්ථානයක් හෝ සංකල්පයක් හැඳින්වීම සඳහා යොදනු ලබන පද නාම පද නම් වේ. මෙම පාඩමෙන් නාම පද හා නාමපද වර්ග පිළිබඳ ව අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට ඔබට පුළුවන.

ඤාණවිමල පණ්ඩිත භාමුදුරුවන් පෙර දිනෙක ලබා දුන් උපදෙස් අනුව සමිත, විමල සහ සුජාත යන ශිෂ්‍ය හිමිවරු පන්තිය ඉදිරියට පැමිණ සාකච්ඡා මණ්ඩපයක ස්වරූපයට අසුන් ගත්හ.

සමිත හිමි :- අද අපි සාකච්ඡා කරන්නේ භාෂාව භාවිතයේ දී අපට නිරන්තරයෙන් හමුවෙන පද විශේෂයක් පිළිබඳව යි. එනම්, නාමපද පිළිබඳව යි. අප හැමෝට ම හඳුනා ගැනීම සඳහා නමක් තියෙනවා. වට පිටාවේ තියෙන හැම දේකටමත් නමක් තියෙනවා. පිරිවෙනට, පිරිවෙන පිහිටලා තියෙන ගමට හෝ නගරයටත් නමක් තියෙනවා. නමක් දීලා තියෙන්නේ වෙනත් දේවලින් වෙන්කර හඳුනා ගැනීමට යි. ඒ නිසා නාම පද මේ විදියට හඳුන්වන්න මම කැමතියි.

අයෙක්, තවත් අයෙකුගෙන් වෙන් කර ගැනීමටත්, යම් දෙයක් වෙනත් දේවලින් වෙන් කර ගැනීමටත්, යම් ස්ථානයක්, සංකල්පයක් අනෙක් තැන්වලින් වෙන්කර ගැනීම පිණිසත් යොදන පද නාම පද නම් වේ.

විමල හිමි :- හැම දෙයක ම හට ගැන්මක් තියෙනවා. ඒ වගේ නාම පදවලටත්, හට ගැන්මක් තියෙනවා. නාම පද හැදෙන්නේ කොටස් දෙකක එකතුවෙන්. බලන්න මේ වගුව;

නාමය	+	විභක්ති ප්‍රත්‍යය	නාම පදය
මිනිස්	+	ආ	මිනිසා
මිනිස්	+	උන්	මිනිසුන්
මිනිස්	+	ආගේ	මිනිසාගේ

නාමය හා විභක්ති ප්‍රත්‍යය එකතු වීමෙන් තමයි නාම පද හැදෙන්නේ. නාමය සාමාන්‍යයෙන් වෙනස් වෙන්නේ නැහැ. එය ශබ්ද ප්‍රකෘති නමින් ද හඳුන්වනවා. විභක්ති ප්‍රත්‍යයට අනුව නාමය වෙනස් ස්වරූපවලට නැමෙන නිසා මේවා නාමය නමින් ද හඳුන්වනවා. මේ පත්‍රිකාව හොඳින් කියවන්න. එවිට ඔබ වහන්සේලාට නාම පදවල තවත් ලක්ෂණ කීපයක් හඳුනා ගත හැකියි.

නාම පදය	ලිංගය	වචනය	විභක්තිය
මිනිසා	පුරුෂ	ඒකවචන	පෙර
මිනිසුන්	පුරුෂ	බහුවචන	කම්
ශිෂ්‍යාවෝ	ස්ත්‍රී	බහුවචන	පෙර
ශිෂ්‍යාවගේ	ස්ත්‍රී	ඒකවචන	සබඳ
රටෙහි	නපුංසක	ඒකවචන	ආධාර
රටවලින්	නපුංසක	බහුවචන	කරුණ

හැම නාම පදයක් ම ලිංග, වචන, විභක්ති, නියෝජනය කරන බව මේ සටහනෙන් ඔබට පැහැදිලි වෙනවා ඇති. නාම පදවල තවත් ලක්ෂණයක් හඳුනා ගැනීමට පහත දැක්වෙන කවිය අවධානයෙන් යුතු ව කියවන්න.

අහස ලස්සනයි තරුකැට දිලෙන විට
 මුහුද ලස්සනයි රළ පෙළ නැගෙන විට
 මුහුණ ලස්සනයි හසරැලි නගන විට
 ලොවම ලස්සනයි ළමයින් සිටින විට

ඉරි ඇඳි නාම පද විමසිල්ලෙන් බලන විට ඒවා ප්‍රාණවාචී හා අප්‍රාණවාචී නාම පද වශයෙන් දෙකොටසක් ඇති බව පෙනෙයි.

සුජාන හිමි :- මා සුදානම් වෙන්නේ නාමපදවල තවත් ලක්ෂණ කීපයක් ඉදිරිපත් කිරීමට යි. මේ වගුව දෙස බලන්න.

ලිංග	නාමය	නාම පදය
පුරුෂ ලිංග	මිනිස්, උරුලෑ	මිනිසා, උරුලෑවා
ස්ත්‍රී ලිංග	දෙන්, ගැහැනු	දෙන, ගැහැනිය
නපුංසක ලිංග	ගස්, රට	ගස, රට

මෙහි මිනිස්, දෙන්, ගස්, යන නාම හල් අකුරුවලින් අවසන් වී තිබේ. එසේ හල් අකුරුවලින් අවසන් වන නාම **හලන්ත නාම** ලෙස හැඳින්වේ.

උරුලෑ, ගැහැනු, රට යන නාම අවසන් වී ඇත්තේ ස්වරයකිනි. ස්වරයක් අන්තයේ යෙදෙන නාම **ස්වරාන්ත නාම** නම් වේ.

පහත වගුවෙන් නාම ප්‍රභේද කීපයක් දැක් වේ.

නාම නාම	වලස්, ගොන්
සර්ව නාම	මම, ඔහු
සමාස නාම	පින්හාල්, දිගැසි
තද්ධිත නාම	නැණවත්, දිගටි
කෘදන්ත නාම	ගයන, බලන

දූන් අපි නාමයක් විභක්ති ගන්වන ආකාරය විමසා බලමු. මෙය නාම වරනැගීම ලෙස හැඳින්වේ.

1. ප්‍රාණවාචී පුරුෂ ලිංග ස්වරාන්ත නාම - දරු ශබ්දය

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර	දරුවා	දරුවෝ
කම්	දරුවා	දරුවන්
කතු	දරුවා විසින්	දරුවන් විසින්
කරණ	දරුවා කරණකොට	දරුවන් කරණකොට
සපදන්	දරුවාට	දරුවන්ට
අවදි	දරුවාගෙන්	දරුවන්ගෙන්
සබඳ	දරුවාගේ	දරුවන්ගේ
අදර	දරුවා කෙරෙහි	දරුවන් කෙරෙහි
අලප්	දරුව	දරුවෙහි

බල, කුරලු, වඩු, උගරු වැනි ශබ්ද මෙසේ විභක්ති ගැන්විය හැකි ය. පුරුෂ ලිංග ස්වරාන්ත නාමවල අගට යෙදෙන ස්වරය අනුව වරන්ගීමේ දී ඇතැම් රූපවල වෙනස්කම් පවතී.

(අ) අකාරාන්ත ශිෂ්‍ය ශබ්දය

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර (ප්‍රථමා)	ශිෂ්‍යයා	ශිෂ්‍යයෝ
කම් (කර්ම)	ශිෂ්‍යයා	ශිෂ්‍යයන්
කතු (කර්තෘ)	ශිෂ්‍යයා විසින්	ශිෂ්‍යයන් විසින්

(ආ) ඉකාරාන්ත නරි ශබ්දය

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර (ප්‍රථමා)	නරියා	නරියෝ (නරි)
කම් (කර්ම)	නරියා	නරියන්
කතු (කර්තෘ)	නරියා විසින්	නරියන් විසින්

(ඉ) 'ආ' කාරාන්ත ගිරා ශබ්දය

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර (ප්‍රථමා)	ගිරවා	ගිරවු
කම් (කර්ම)	ගිරවා	ගිරවුන්
කතු (කර්තෘ)	ගිරවා විසින්	ගිරවුන් විසින්

2. ස්ත්‍රීලිංග ස්වරාන්ත ශබ්ද - අකාරාන්ත අඟන ශබ්දය

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර (ප්‍රථමා)	අඟන	අඟනෝ
කම් (කර්ම)	අඟන	අඟනන්
කතු (කර්තෘ)	අඟන විසින්	අඟනන් විසින්
කරණ (කරණ)	අඟන කරණකොට	අඟනන් කරණකොට

සපදන් (සම්ප්‍රදාන)	අගනට	අගනන්ට
අවදි (අවධි)	අගනගෙන්	අගනන්ගෙන්
සබඳ (සම්බන්ධ)	අගනගේ	අගනන්ගේ
අදර (ආධාර)	අගන කෙරෙහි	අගනන් කෙරෙහි
අලප් (ආලපන)	අගන	අගනනි

ස්ත්‍රී ලිංග ස්වරාන්ත නාමවල ද අගින් යෙදෙන ස්වරයට අනුව වරනැගීමේ දී ඇතැම් විභක්ති රූපවල වෙනස්කම් පවතින බව පහත දැක්වෙන නිදසුන්වලින් වටහා ගත හැකි ය.

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර (ප්‍රථමා)	කාන්තාව	කාන්තාවෝ
පෙර (ප්‍රථමා)	ස්ත්‍රීය	ස්ත්‍රීහු

3. නපුංසක ලිංග ස්වරාන්ත නාම - අකාරාන්ත රට ශබ්දය

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර (ප්‍රථමා)	රට	රටවල්
කම් (කර්ම)	රට	රටවල්
කතු (කර්තෘ)	රට	රටවල්
කරණ (කරණ)	රටින්	රටවලින්
සපදන් (සම්ප්‍රදාන)	රටට	රටවලට
අවදි (අවධි)	රටින්	රටවලින්
සබඳ (සම්බන්ධ)	රටේ	රටවල
අදර (ආධාර)	රටෙහි	රටවල
අලප් (ආලපන)	-	-

නපුංසක ලිංග නාම වරන්තැගීමේ දී ප්‍රධාන වශයෙන් දැකිය හැකි ලක්ෂණ කීපයක් පහත දැක්වේ.

- * පෙර, කම්, කතු විභක්ති රූපවල සමාන බවක් තිබීම.
- * ඇතැම් ශබ්ද ප්‍රකෘතිවලට “වල්” ප්‍රත්‍යය එකතු වී බහුවචන පද සෑදීම.
 උදා :- ගෙවල්, පාරවල්
- * සමහර ප්‍රකෘති හා ප්‍රත්‍යය අතරට ව්‍යංජ්‍ය අකුරු ආගම වීම.
 උදා :- වෑ ශබ්දය වෑය
 කුරුලෑ ශබ්දය කුරුලෑව

නාම විභක්ති ප්‍රත්‍යය

නාමයක් විභක්තිවල වරන්තැගෙන්නේ, නාම මූලයට විභක්ති ප්‍රත්‍ය එක් කිරීමෙනි. විභක්ති නාමයට අදාළ විභක්ති ප්‍රත්‍ය හා ඊට අනුව නාම වරන්තැගෙන ආකාරය පහත වගුවෙන් ඔබට හඳුනා ගත හැකි ය.

විභක්ති	අර්ථය	නාමය	ප්‍රත්‍යය	පදය
ප්‍රථමා	ලිඬිගාර්ථය උක්ත කර්තෘ අර්ථය උක්ත කර්ම අර්ථය	මිනිස්	+ ආ + හු	මිනිසා මිනිසා/මිනිස්සු මිනිසා/මිනිස්සු
කර්ම	අනුක්ත කර්ම අර්ථය	මිනිස්	+ ආ + උන්	මිනිසා මිනිසුන්
කර්තෘ	අනුක්ත කර්තෘ අර්ථය	මිනිස්	+ ආ + උන්	මිනිසා (විසින්) මිනිසුන් (විසින්)
කරණ	කරණාර්ථය	අත්	+ ඉන් + වල් + ඉන්	අතින් අත්වලින්
සම්ප්‍රදාන	සම්ප්‍රදානාර්ථය	මිනිස්	+ ආ + ට + උන් + ට	මිනිසාට මිනිසුන්ට
අවධි	අවධි අර්ථය	අත්	+ ඉන් + වල් + ඉන්	අතින් අත්වලින්

සම්බන්ධ	සම්බන්ධ අර්ථය	මිනිස්	+ ආ + ගේ + උන් + ගේ	මිනිසාගේ මිනිසුන්ගේ
ආධාර	ආධාරාර්ථය	අත්	+ එහි + හි + වල් + ඇ	අතෙහි අත්හි අත්වලැ
ආලපන	ආලපනාර්ථය	මිනිස්	+ අ + උනි	මිනිස මිනිසුනි

ක්‍රියාකාරකම 2.1

පහත දී ඇති වගුව තුළ දැක්වෙන නාම පද අතුරින්, අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට සුදුසු පිළිතුරු තෝරා ලියන්න.

කපුටා/ මල/ දෙවඟන/ පහන
 රිලව්/ දීපාලෝක/ කුමරිය/
 පොල්/ ආරාමය/ සිවුර/
 කම්කරුවන්/ ක්‍රීඩකයා/
 විද්‍යාල

1. ස්ත්‍රී ලිංග හා පුරුෂ ලිංග නාම පද වෙන් කර දක්වන්න.
2. නපුංසක ලිංග ඒකවචන නාම පද වෙන් කරන්න.
3. ප්‍රාණවාචී බහුවචන නාම පද ලියන්න.
4. කුමරිය/ ආරාමය/ සිවුර/ මල මේවායේ ශබ්ද ප්‍රකෘතිය ලියන්න.
5. පහන/ කපුටා මේ නාම පදවල නාමය හා ප්‍රකෘතිය වෙන්කර දක්වන්න.

ක්‍රියාකාරකම 2.2

1. බෝධි, රිලා, පොරෝ යන ශබ්ද වරනැගීමේ දී පෙර, කම්, කතු, යන විභක්තිවල යෙදෙන බහුවචන රූප ලියන්න.
2. පහත දැක්වෙන ප්‍රකෘති ස්වරාන්ත හා භලන්ත භේදය අනුව වර්ග කරන්න.
 පිහි/ ගල්/ කපුටු/ වැඳිරි/ පා/ පිය/ මල්/ පැන්

ක්‍රියාකාරකම 2.3

අහස ලස්සනයි තරුකැට දිලෙන	විට
සයුර ලස්සනයි රළපෙළ නැගෙන	විට
මුහුණ ලස්සනයි හසරැලි නගන	විට
ලොවම ලස්සනයි ළමයින් සිටින	විට

1. ඉහත පද්‍යයේ ඇතුළත් නාම පද වෙන් කර දක්වන්න.
2. අහස/ සයුර/ මුහුණ යන පදවලට සමානාර්ථ පදය බැගින් ලියන්න.
3. සයුර, මුහුණ, යන පදවල ශබ්ද ප්‍රකෘතිය ලියන්න.
4. අහස/ ළමයින් යන මේ පදවල විභක්ති නම් කරන්න.

පුහුණුවට

“අසානිමුඛං නමනීති නාමං”

අර්ථයට අනිමුඛ ව අර්ථයට අනුකූල ව නැමෙන්නේ “නාම” නම් වේ.

i xl , mkd

**අතීතය දෙස බලා ළඟ නොවන්න.
වර්තමානය ඥානාන්විත ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගන්න.**